

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ**

МАТЕРІАЛИ

**міжнародної науково-практичної конференції
молодих учених**

**«Проблеми та перспективи
забезпечення цивільного захисту»**

Черкаси – 2026

УДК 614.8; 614.84; 614.83; 623.26; 504.05; 504.06; 351.861; 623.45

Проблеми та перспективи забезпечення цивільного захисту: матеріали міжнародної науково-практичної конференції молодих учених. Черкаси: НУЦЗ України, 2026. 611 с. Матеріали опубліковано українською та англійською мовами.

Збірник містить матеріали доповідей учасників міжнародної науково-практичної конференції молодих учених на базі Національного університету цивільного захисту України. Розглянуто аспекти вдосконалення цивільного захисту держави.

У публікаціях висвітлено широкий спектр актуальних питань, що стосуються сучасних стратегій профілактики надзвичайних ситуацій, інноваційних методів гасіння пожеж та оптимізації управління оперативно-рятувальними підрозділами. Значну увагу приділено розробленню та впровадженню безпілотних систем, робототехніки, автоматичних систем безпеки, а також питанням радіаційного, хімічного захисту та протимінної діяльності. Автори аналізують екологічні аспекти техногенної безпеки, психологічні особливості роботи в екстремальних умовах та сучасні підходи до публічного управління у сфері цивільного захисту.

Матеріали призначені для інженерно-технічних працівників Державної служби України з надзвичайних ситуацій, науково-педагогічного складу, ад'юнктів, слухачів, студентів та курсантів закладів вищої освіти України та інших країн світу.

*Рекомендовано до друку засіданням
науково-інноваційного центру
Національного університету цивільного захисту України
(протокол № 30 від 30 березня 2026 року)*

*Дозволяється публікація матеріалів збірника у відкритому
доступі комісією з питань роботи із службовою інформацією
у Національному університеті цивільного захисту України
(протокол № 3 від 18 березня 2026 року)*

СКЛАД ОРГКОМІТЕТУ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

ТОЛОК

Ігор

ректор Національного університету цивільного захисту України, кандидат педагогічних наук, доцент, лауреат Державної премії України в галузі освіти, Заслужений працівник освіти України, генерал-майор

Заступник голови:

РИБКА

Євгеній

проректор з наукової роботи Національного університету цивільного захисту України, доктор технічних наук, професор, полковник служби цивільного захисту

Члени

оргкомітету:

БЛИК

Сергій

завідувач кафедри металевих і дерев'яних конструкцій Київського національного університету будівництва і архітектури, доктор технічних наук, професор

БОГУРСЬКИЙ

Юрій

начальник Управління освіти, науки та спорту Державної служби України з надзвичайних ситуацій, полковник служби цивільного захисту

ГОЛОДНОВ

Олександр

професор кафедри комп'ютерних технологій будівництва Державного університету «Київський авіаційний інститут», доктор технічних наук, професор

ГРЕЦЬКИЙ

Денис

декан факультету технологій, будівництва та раціонального природокористування Черкаського державного технологічного університету, кандидат технічних наук, доцент

ДЖУЛАЙ

Олександр

перший проректор з навчальної роботи Національного університету цивільного захисту України, кандидат технічних наук, доцент, полковник служби цивільного захисту

КОЛЄНОВ

Олександр

начальник навчально-наукового інституту оперативно-рятувальних сил Національного університету цивільного захисту України, кандидат наук з державного управління, доцент, полковник служби цивільного захисту

КЕРДИВАР

Валентин

начальник навчально-наукової лабораторії екстремальної та кризової психології навчально-наукового інституту оперативно-рятувальних сил Національного університету цивільного захисту України, доктор філософії (PhD), майор служби цивільного захисту

КОРНІЄНКО

Максим

МЕЛЬНИК

Валентин

проректор Одеського державного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор, полковник поліції
начальник навчально-наукового інституту пожежної та техногенної безпеки, Національного університету цивільного захисту України, кандидат технічних наук, доцент, полковник служби цивільного захисту

ПЕТРУК

Василь

директор Інституту екологічної безпеки та моніторингу довкілля Вінницького національного технічного університету, доктор технічних наук, професор, Заслужений природоохоронець України

СИМАХОВА

Анастасія

голова Ради молодих вчених при Міністерстві освіти і науки України, доктор економічних наук, професор

СУР'ЯНИНОВ Микола	завідувач кафедри будівельної механіки Одеської державної академії будівництва та архітектури, доктор технічних наук, професор
ТАРАСОВ Сергій	начальник навчально-наукового інституту інженерної та спеціальної підготовки Національного університету цивільного захисту України, кандидат наук з державного управління, доцент, підполковник служби цивільного захисту
ЮРЧЕНКО Валентина	професор кафедри інженерної екології міст Харківського національного університету міського господарства ім. О.М. Бекетова, доктор технічних наук, професор
ЯВОРСЬКА Олена	директор навчально-наукового інституту природокористування Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», доктор технічних наук, професор
CHEN Jenq-Renn	Doctor of Philosophy Professor National Kaohsiung University of Science and Technology (Taiwan)
REICH Wolfgang	Karl-Heinz Director of the Joint Chemical, Biological, Radiological and Nuclear Defence Centre of Excellence (Czech Republic)
ROTHBACHER Dieter	Managing Director CBRN Protection GmbH (Austria)
TEЛАК Oksana	University Professor, Head of the Department of State Sciences and Security, Faculty of Civil Safety, The Fire University, DSc, (Poland)
ZOLTÁN Rajnai	Dean of the Bánki Donát Faculty of Mechanical and Safety Engineering, Óbuda University, DSc, Professor (Hungary)

Відповідальний секретар:

МЕЛЕЖИК Роман	науковий співробітник Національного університету цивільного захисту України, доктор філософії (PhD), підполковник служби цивільного захисту
------------------	---

ПРОБЛЕМИ ВЗАЄМОДІЇ ДОБРОВОЇЛЬНИХ ПОЖЕЖНИХ ФОРМУВАНЬ ТА ПІДРОЗДІЛІВ ДСНС УКРАЇНИ ПІД ЧАС ПЕРВИННОГО РЕАГУВАННЯ НА НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ

Масловська Г.О., курсантка, ЛДУ БЖД
НК – Судніцин Ю.Т., викладач, ЛДУ БЖД

За результатами аналізу статистики за 11 місяців 2025 року на території України було зафіксовано 95 321 пожежу, внаслідок яких загинули 1485 осіб, а ще 1917 людей зазнали травм. Переважна частина пожеж сталася у сільській місцевості – 51 558 випадків, що призвело до загибелі 740 осіб та травмування 676 людей [1]. Одним із можливих шляхів зменшення масштабів цієї проблеми є розширення мережі добровільних пожежних формувань на місцевості.

Добровільна пожежна команда (далі - ДПК) – це підрозділ, який може утворюватись органами місцевого самоврядування, громадськими організаціями, суб'єктами господарювання та іншими юридичними особами та формується з добровольців – працівників різних спеціальностей, які на добровільних засадах здійснюють заходи із запобігання виникненню пожеж, їх гасіння, проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт [2].

Під час реагування ДПК на різні надзвичайні події та ситуації виявляється низка переваг і недоліків їхньої діяльності. До переваг можна віднести: первинне реагування на пожежі та НС в межах своєї громади; інформування ДСНС України про факт виникнення пожеж; зменшення навантаження на підрозділи ДСНС України; знання місцевості.

Однак слід розглянути і ряд недоліків: недостатній рівень професійної підготовки; обмеженість у діях, у зв'язку із високим ризиком для життя та здоров'я; непорозуміння із підрозділами ДСНС, які прибули на місце виклику; залежність від фінансування громади.

Окрім власного досвіду застосування ДПК у реагуванні на надзвичайні ситуації, слід розглянути і закордонний досвід. Наприклад у Німеччині боротьбою з вогнем займаються волонтери, які у звичайному житті мають оплачувану роботу за іншими професіями. Такий підхід пояснюється економічною доцільністю та швидкістю реагування на надзвичайні ситуації [3].

Отже, ДПК є важливою складовою системи цивільного захисту, здатною забезпечити своєчасне первинне реагування на пожежі та надзвичайні ситуації у більшості територіальних громад України. У сучасних умовах розвиток ДПК, їх належне матеріально-технічне забезпечення, а також системна підготовка й навчання особового складу набувають статусу одного з ключових пріоритетів державної та місцевої політики у сфері пожежної безпеки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Аналітична довідка про пожежі та їх наслідок в Україні за 11 місяців 2025 року. URL: <https://dsns.gov.ua/upload/2/5/3/3/0/6/3/analitichna-dovidka-pro-pozezi-za-11-misiaciv-2025-roku.pdf>
2. Кодекс цивільного захисту України : Закон України від 02.10.2012 № 5403-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17>
3. Society|Germany. Germany's volunteer firefighters. URL: <https://www.dw.com/en/explainer-why-does-germany-rely-heavily-on-voluntary-fire-services/a-58305339>

Зміст

Пленарні доповіді

Степанчук С.О., Шевченко Р.І. Методичні підходи до експертного оцінювання комплексів броне- та радіаційного захисту демінера.....	6
Buscham С., Kustov М. Modification of emergency management systems based on experiences of Germany and Ukraine.....	7
Гаменко І.О., Панчишин Ю.І. Використання сигнального буя у вигляді «пожежного поплавка» при заборі води з відкритої водойми.....	9
Холод М.С., Березюк В.П. Психологічні техніки дееслакації конфліктів під час здійснення прикордонного контролю.....	10
Павлова О.О., Чубань В.С. Інвестиційна політика цивільного захисту України в умовах війни.....	11

Секція 1. Профілактика пожеж та інших надзвичайних ситуацій

Ангельчук А.О., Тищенко Є.О. Проблеми та перспективи забезпечення цивільного захисту.....	12
Андрушко П.В., Пятков М.С. Особливості надання допомоги постраждалим в ДТП, за участі транспортних засобів, що перевозять небезпечні речовини.....	13
Бандурка М.П., Пелешко М.З., Башинський О.І. Причини виникнення пожеж автозаправних станцій та шляхи їх попередження.....	14
Беззубка М.І., Ференц Н.О. Аналіз вимог безпеки до кисневого обладнання.....	15
Беззубка М.І., Ємельяненко С.О. Оцінка пожежного ризику та особливості моделювання пожежі в підземних спорудах в умовах воєнного стану.....	16
Бень Д.Ю., Пелешко М.З. Стратегія забезпечення пожежної безпеки підземних споруд подвійного призначення з України.....	17
Бегунова Р.А., Ващенко Ю.Д., Свенцицький Т.Г., Полукаров Ю.О. Дослідження рівномірності розподілення укриттів відповідно до густоти населення районів міста Києва.....	18
Бєседін Д.О., Іщенко І.І. Вплив нестабільності зовнішньої енергомережі на пожежну безпеку систем власних потреб атомних електростанцій.....	19
Бойченко П.С., Сідней С.О. Дослідження розподілу температури по сталевій балці в умовах теплового впливу пожежі.....	20
Великий І.А., Мотрічук Р.Б. Порушення герметичності кабельних проходок як фактор розвитку каскадних аварій при динамічних навантаженнях.....	21

Касіян О.В., Лин А.С. Додаткове спорядження пожежного-рятувальника при виконанні завдань за призначенням під час збройної агресії.....	159
Кметь С.А. Особливості організації гасіння та аварійно рятувальних робіт у пунктах пропуску через державний кордон.....	160
Криницький А.С., Сіпко А.А. Сучасні підходи до гасіння пожеж в умовах воєнних загроз.....	161
Курільчук К.А., Панченко С.О. Тактичні особливості гасіння пожеж, спричинених бойовими діями, та забезпечення безпеки особового складу.....	162
Лисенко К.В., Коломієць В.С. Використання водяного туману та альтернативних вогнегасних речовин у сучасних системах пожежогасіння.....	163
Луцик В.В., Шевченко С.М. Аналіз витрат пожежного ствола PROTEK 366 при різних режимах роботи.....	164
Майченко Б.О., Калашник Н.Я., Ведула С.А. Гасіння пожеж в умовах військового стану.....	165
Маркова А.В., Соколов Д.Л. Метод переміщення засобів освітлювання та обладнання при проведенні АРР у висотних будинках.....	166
Масловська Г.О., Судніцин Ю.Т. Проблеми взаємодії добровільних пожежних формувань та підрозділів ДСНС України під час первинного реагування на надзвичайні ситуації.....	167
Махмурян А.С., Сенчихін Ю.М. Застосування змочувачів для гасіння лісових і торф'яних пожеж.....	168
Мельник В.О., Приходько Б.В. Сучасні підходи до гасіння пожеж та проведення аварійно-рятувальних робіт в умовах сучасних загроз.....	169
Метельська Т.С., Самойленко О.О. Взаємодія сил безпеки під час проведення аварійно-рятувальних робіт.....	170
Микитенко Р.В., Дубінін Д.П. Особливості використання тонкорозпиленої води для осадження диму під час внутрішньої пожежі.....	171
Микитенко Р.В., Лісняк А.А. Порівняльний аналіз застосування сил і засобів під час ліквідації пожеж у 2024-2025 роках.....	172
Mykhailichenko A., Savchenko V., Savchenko O. Analysis of additional complexities of fire extinguishing under combat conditions.....	173
Мірошніченко В.О., Шевченко С.М. Розбір витрат для лафетного ствола PROTEK 600 за різних умов його функціонування.....	174
Муха І.І., Пархоменко В.-П.О. Необхідність проведення розрахунків фактичної витрати води для напірних пожежних рукавів різних діаметрів.....	175
Наконечний Д.О., Федоренко Д.С. Порядок прийняття рішення щодо припинення робіт з пошуку тіл загиблих у завалах.....	176
Нездоймінова В.О., Нуянзін В.М. Порівняльна характеристика вогнегасної ефективності піни різної кратності при гасінні пожеж класу В.....	177